

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis 2006-XII-14
K(2006) 6867

Dalykas: Valstybės pagalba / Lietuva
Pagalbos Nr.: N 371/2005
Pagalba perkant naudotą įrangą linų sektoriuje

Gerbiamasis Pone,

1. Tvarka

- (1) Vadovaudamasi EB sutarties 88 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje 2005 m. liepos 20 d. laišku, kuris buvo registruotas 2005 m. liepos 20 d., pranešė Komisijai apie šią priemonę. Papildomos informacijos Komisijai buvo nusiųsta 2005 m. lapkričio 4 d. laišku, registruotu 2005 m. lapkričio 9 d., 2006 m. sausio 23 d. laišku, registruotu 2006 m. sausio 24 d., 2006 m. kovo 21 d. laišku, registruotu 2006 m. kovo 22 d., 2006 m. balandžio 28 d. laišku, registruotu 2006 m. gegužės 7 d., 2006 m. liepos 3 d. laišku, registruotu 2006 m. liepos 6 d., ir 2006 m. spalio 11 d. laišku, registruotu 2006 m. spalio 11 d. 2005 m. rugsėjo 22 d. laišku, registruotu 2005 m. rugsėjo 22 d., Lietuvos valdžios institucijos sutiko, kad terminas būtų pratęstas iki 2005 m. spalio vidurio.
- (2) Komisija neprieštarauja priemonei, apie kurią pranešė Lietuvos Respublika, nes ji yra suderinama su EB sutartimi.
- (3) Priimdama šį sprendimą, Komisija rėmėsi tokiomis aplinkybėmis:

2. Aprašymas

2.1 Pavadinimas

- (4) Pagalba perkant naudotą įrangą linų sektoriui

2.2 Schemos trukmė

- (5) 6 metai po Komisijos patvirtinimo.

Jo Ekscelencija Užsienio reikalų ministras PETRAS VAITIEKŪNAS
Užsienio reikalų ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Lietuva

2.3 Biudžetas

(6) Iš viso: 20 000 000 LTL (apie 5 792 000 EUR)

Kasmet:

- 2006 m. – 4 000 000 LTL;
- 2007 m. – 4 000 000 LTL;
- 2008 m. – 3 000 000 LTL;
- 2009 m. – 3 000 000 LTL;
- 2010 m. – 3 000 000 LTL;
- 2011 m. – 3 000 000 LTL.

2.4 Pagalbos gavėjai

(7) 101–500 žemės ūkio valdų (atskiri ūkininkai ir kooperatyvai), mažo, vidutinio dydžio ir didelės bendrovės.

2.5 Teisinis pagrindas

(8) Schemos teisinį pagrindą sudaro šie teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymo (Valstybės žinios 2002, Nr. 72-3009), 19 straipsnio 2 dalis;
- Taisyklių dėl paramos kompensuojant dalį išlaidų naudotai įrangai linų sektoriuje pirkti Europos Sąjungoje projektas.

2.6 Priemonės aprašymas

(9) Lietuvos valdžios institucijos pageidauja finansuoti investicijas į žemės ūkio valdas, pagalbą suteikdamos naudotai linų auginimo (pavyzdžiui, linasėjoms, linarovėms, linavartėms, linų šukuotuvėms ir šiaudelių presams) ir apdirbimo (pavyzdžiui, ilgo pluošto gamybos iš linų šiaudelių technologinėms linijoms, trumpo pluošto valymo linijoms, trumpo pluošto linų presavimo mašinoms ir valymo mašinoms) įrangai pirkti. Bus perkama ES pagaminta įranga. Paprastoms investicijoms, skirtoms atnaujinti gamybos priemonės, pagalba nebus skiriama.

(10) Lietuvos valdžios institucijos laikosi nuomonės, kad šia schema be kitų tikslų bus siekiama sumažinti gamybos sąnaudas, pagerinti produkcijos kokybę, saugoti ir gerinti natūralią aplinką.

(11) Reikalavimus atitinkančios išlaidos yra išlaidos, skirtos pirkti pirmiau 9 punkte nurodytai naudotai įrangai linų sektoriui. Įrangos pirkimui taikomos šios keturios sąlygos:

- įrangos pardavėjas raštu pateiktoje deklaracijoje turi patvirtinti jos kilmę ir tai, kad jai nebuvo skirta nacionalinė ar Bendrijos parama;
- įrangos pirkimas turi būti visų pirma naudingas programai ar projektui arba to reikia dėl išskirtinių aplinkybių (pvz. naujos įrangos negaunama laiku);
- perkant tokią įrangą, išlaidos turi būti mažesnės nei perkant tokią pat naują įrangą, bei išlaikomas geras sąnaudų ir naudos santykis;

- įranga turi atitikti projekte reikalaujamas būtinas technines ir (arba) technologines charakteristikas.

(12) Pagalbos investicijoms į ūkio valdas intensyvumas:

- 2006 m.: iki 50 % reikalavimus atitinkančių išlaidų visose srityse ir iki 55 % reikalavimus atitinkančių išlaidų jauniems ūkininkams per penkerius metus nuo jų įsikūrimo.
- nuo 2007 metų: atitinkamai iki 40 % ir 45 %.

(13) Pagalbos intensyvumas investicijoms į pluoštinių linų apdorojimą sudarys iki 50 % reikalavimus atitinkančių išlaidų visiems gavėjams.

(14) Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad nuo 2007 m. sausio 1 d. pagalbų intensyvumas pagal šią schemą bus suderintas su normomis, nustatytomis tuo metu galiosiančiose Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje.

(15) Paramos, suteikiamos vienam gavėjui už įrangą, pirktą investicijos į ūkio valdas tikslais, dydis negali viršyti 250 000 LTL ir 700 000 LTL – perkant pluoštinių linų produktų apdorojimo įrangą.

(16) Apskaičiuodamos visą pagalbą sumą, Lietuvos valdžios institucijos atsizvelgs į bet kokią valstybės pagalbą, suteiktą už tuos pačius reikalavimus atitinkančias išlaidas tiesioginės subsidijos, valstybės garantijos arba dalinės garantinio mokesčio kompensacijos ar investicijos finansavimui paimto kredito palūkanų grąžinimo forma.

a) Lietuvos valdžios institucijos informuoja, kad paskoloms, kuriomis siekiama finansuoti nurodytas investicijas, teikiama garantija (kai šioji yra būtina), nėra valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį, nes yra laikomasi visų Komisijos pranešimo dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai, teikiamai garantijų forma, 4.3 punkto sąlygų¹. Garantinio mokesčio kompensacija 80 % būtų laikoma valstybės pagalba, todėl ji yra įtraukta į Lietuvos valdžios institucijų pateiktus apskaičiavimus.

b) Lietuvos valdžios institucijos pateikė išsamų pagalbą ekvivalento apskaičiavimo metodą, apskaičiuojant pagalbą, teikiamą paramos, grąžinant paskolų palūkanas, forma. Šis metodas pagrįstas grynojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodu, pateiktu Bendrijos gairių dėl nacionalinės regioninės pagalbos teikimo (Regioninės pagalbos gairių) I priedo 3 punkte².

(17) Atitinkančiais reikalavimus minėtai pagalbai gauti laikomi tik tie ūkininkai, kurie savo žemės ūkio valdose laikosi gyvybingumo reikalavimų ir pagrindinių Bendrijos standartų dėl aplinkos, higienos ir gyvūnų gerovės ir yra tinkamos profesinės kompetencijos. Minėtų kriterijų atitikimą tikrina Lietuvos valdžios institucijos.

¹ OL C 71, 2000 3 11, p. 14.

² OL C 74, 1998 3 10.

- (18) Valstybės pagalba paprastai bus teikiama įprastas realizavimo rinkas turinčiuose sektoriuose. Komisijos tarnybos įvertino, ar egzistuoja susijusių produktų realizavimo rinkos, investicijų rūšis bei turimus ir numatomus pajėgumus, ir nustatė, kad siūlomos investicijos, atsižvelgiant į dabartinę situaciją rinkoje, gali būti vykdomos tik tada, jei jos nepadidina dabartinių perdirbimo pajėgumų, nes tokiu atveju atsirastų pasiūlos perviršis. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad dėl minėtos investicijos gamybos pajėgumai nepadidės.
- (19) Pagalba pradėtam darbui ir vykdomai veiklai bus suteikiama tik po paraiškos pagalbai gauti pateikimo kompetentingoms institucijoms, ir šioms paraišką priėmus bei išpareigojus. Visų pirma, pagalba ir investicijos bus faktiškai suteikiamos Komisijai patvirtinus, kad pagalbos schema atitinka Bendrijos taisykles dėl valstybės pagalbos.
- (20) Pagalba neteikiama tokių produktų, kurie imituoja arba pakeičia pieno produktus, gamybai ir prekybai, taip pat didesnėms nei 25 mln. EUR investicijoms; ir tada, jei faktiška pagalbos suma viršytų 12 mln. EUR.
- (21) Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad pagalba nebus sujungta su pagalba, gauta pagal kitas vietas, regionines, nacionalines arba Bendrijos schemas toms pačioms reikalavimus atitinkančioms išlaidoms padengti.

3. Vertinimas

- (22) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrą prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra draudžiama, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (23) Šiuo atveju sąlygų yra laikomasi. Priemonė jos gavėjams suteikia pranašumą. Valstybių prekyba žemės ūkio produktais užima svarbią vietą. Dėl suteiktų valstybės išteklių tam tikros linus Lietuvos Respublikoje auginančios ir perdirbančios žemės ūkio įmonės įgyja pranašumą. Todėl priemonė gali iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (24) Taigi taikoma EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis. Todėl reikėtų išnagrinėti, ar gali būti leista nukrypti nuo bendrojo valstybės pagalbos nesuderinamumo su bendrąja rinka principo, kaip nustatyta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.
- (25) Komisijos nuomone, valstybės pagalba žemės ūkio sektoriuje yra suderinama su bendrąja rinka, jei laikomasi Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje³ (toliau – Gairės). Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba⁴, šiuo atveju yra netaikytinas, nes ne visa pagalba teikiama mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

³ OL C 232, 2000 8 12, p. 19.

⁴ OL L 1, 2004 1 3, p. 1–15.

- (26) Gairių 3.6 punkte numatyta, kad pagalba negali būti teikiama darbui arba veiklai, pradėtiems prieš paraiškos pagalbai gauti tinkamą pateikimą atitinkamai kompetentingai institucijai. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad bus laikomasi Gairių 3.6 punkto nuostatų (plg. pirmiau minėtą 19 punktą).

Pagalba investicijoms į linų auginimą

- (27) Pagal Žemės ūkio gairių 4.1 punktą valstybės narės gali teikti paramą investicijoms į žemės ūkio valdas, jei yra įvykdomos tam tikros sąlygos. Gairių 4.1.1.1 punkte nurodoma, kad pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas turėtų padėti padidinti iš žemės ūkio gaunamas pajamas ir pagerinti gyvenimo, darbo bei gamybos sąlygas. Investicijomis turėtų būti siekiama vieno arba kelių toliau išvardytų tikslų: mažinti gamybos sąnaudas, gerinti ir perskirstyti gamybą, kelti kokybės lygį, saugoti ir gerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas bei gyvūnų gerovės standartus arba skatinti ūkių veiklos įvairinimą. Pagalba paprastoms gamybos priemonėms atnaujinti skirtoms investicijoms, kurios niekaip negerina žemės ūkio gamybos sąlygų, negali būti teikiama.
- (28) Tuo tikslu Lietuvos valdžios institucijos garantavo, kad, perkant paprastas gamybos priemones, pagalba nebus teikiama. Investicijos naudotai įrangai linų auginimui įsigyti gali būti laikomos investicijomis, kuriomis siekiama sumažinti auginimo išlaidas, pagerinti produkciją ir jos kokybę, taip pat saugoti ir gerinti natūralią aplinką (plg. pirmiau minėtą 9–10 dalį). Todėl ši sąlyga yra įvykdyta.
- (29) Pagal gairių 4.1.1.2 punktą valstybės pagalba gali padengti daugiausia 40% reikalavimus atitinkančių išlaidų arba 50 % – mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse. Tačiau, didžiausias pagalbos dydis gali būti padidintas iki 45 arba 55 %, jei pagalba teikiama jaunesiems ūkininkams per penkerius metus nuo jų veiklos pradžios. Toks pat pagalbos intensyvumas yra numatytas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/1999 (Reglamentas 1257/1999) 7 straipsnyje. Tačiau Stojimo akto⁵ II priedo 6 skyriaus 26.1 punkte yra leidžianti nukrypti nuostata, pagal kurią visos naujosios valstybės narės gali nesilaikyti Reglamento 1257/1999 7 straipsnyje investicijoms į žemės ūkio valdas nustatytų didžiausių paramos ribų. Tokia leidžianti nukrypti nuostata atsirado į Reglamentą 1257/1999 įterpus 33 straipsnio 1 dalies 2 punktą, kuriame teigiama, kad, nukrypstant nuo 7 straipsnio antrosios pastraipos, bendra paramos investicijoms į žemės ūkio valdas suma, išreikšta reikalavimus atitinkančių investicijų dydžio procentais, gali būti ne didesnė kaip 50 %, o mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse – ne didesnė kaip 60 %. Jei investuoja jaunesni ūkininkai, parama gali siekti ne daugiau kaip 55 %, o mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse – ne daugiau kaip 65 %.
- (30) Gairių 4.1.1.2 punkte daroma nuoroda į Reglamento 1257/1999 51 straipsnio 2 dalies 10 išnašą, kurioje savo ruožtu daroma nuoroda į Reglamento 1257/1999 7 straipsnyje nurodytus pagalbos intensyvumo lygius. Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad pagal bendrą gairių sistemą gairėse nustatytas didžiausias valstybės pagalbos intensyvumo lygis investicinei pagalbai gali būti suprantamas kaip atitinkantis Reglamente 1257/1999 nustatytą valstybės pagalbos intensyvumą. Toks interpretavimas galimas dėl gairių 4.1.1.2 punkte esančios kryžminės nuorodos į Reglamento 1257/1999 51 straipsnio 2 dalį ir kartu į 7 straipsnį, kuriuose nurodytas vienodas didžiausias valstybės pagalbos investicijoms dydis. Atsižvelgdama į tai, kad 33 straipsnio, kurio pagrindas yra Stojimo sutartis, 1 dalies 2 punkte yra nuostata, leidžianti nukrypti nuo Reglamento 1257/1999 7

⁵ OL L 236, 2003 9 23, p. 368.

straipsnio dėl investicinės pagalbos intensyvumo ribų naujoms valstybėms narėms, Komisija mano, kad ši leidžianti nukrypti nuostata taip pat gali būti taikoma valstybės pagalbos srityje pereinamuoju laikotarpiu (t. y. iki 2006 m. gruodžio 31 d.), kol įsigalios naujasis Kaimo plėtros reglamentas ir bus galima jį taikyti valstybės pagalbos srityje. Kadangi schemoje numatytas pagalbos intensyvumas neviršys 55 % ribos jauniems ūkininkams per penkerius metus nuo jų įsikūrimo ir 50 % ribos visoms kitoms žemės ūkio valdoms, ir nuo 2007 m. sausio 1 d. jis bus atitinkamai suderintas su tuo laikotarpiu galiosiančiomis gairėmis, galima daryti išvadą, kad minėta schema atitinka šį reikalavimą (plg. pirmiau minėtą 12 punktą). Komisija atsižvelgia į papildomus Lietuvos valdžios institucijų nustatytus apribojimus (plg. pirmiau minėtą 15 dalį).

- (31) Paskoloms, kuriomis siekiama finansuoti nurodytas investicijas, teikiama valstybės garantija (kai šioji yra būtina) nėra valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį, nes yra laikomasi visų Komisijos pranešimo dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai, teikiamai garantijų forma, 4.3 punkto sąlygų. Garantinio mokesčio kompensavimas 80 % būtų laikomas valstybės pagalba, todėl jis yra įtrauktas į Lietuvos valdžios institucijų pateiktus apskaičiavimus.
- (32) Komisija atkreipia dėmesį į Lietuvos valdžios institucijų pateiktą pagalbos suteikimo ekvivalento apskaičiavimo metodą, taikomą pagalbai, kuri teikiama kompensuoti paskolų palūkanas. Ji pripažįsta, kad buvo naudotas Regioninės pagalbos gairėse apibūdintas apskaičiavimo metodas.
- (33) Pagal Gairių 4.1.1.3 punktą pagalbos gavėjai turi atitikti ekonominio pagrįstumo reikalavimus, turėti atitinkamus profesinius įgūdžius bei kompetenciją ir laikytis pagrindinių Bendrijos aplinkos, higienos ir gyvūnų gerovės standartų. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad minėtų reikalavimų yra laikomasi. Kiekvienu atveju Lietuvos valdžios institucijos patikrins tokias sąlygas (plg. pirmiau minėtą 17 punktą). Todėl ši sąlyga yra įvykdyta.
- (34) Pagal Gairių 4.1.1.4 punktą pagalba negali būti skiriama investicijoms, kuriomis siekiama gaminti daugiau produkcijos, kuriai negalima rasti įprastų realizavimo rinkų. Kaip nurodyta pirmiau minėtoje 18 dalyje, Lietuvos valdžios institucijos mano, kad dėl minėtos investicijos produkcijos nepadaugės. (Plg. pirmiau minėtą 18 dalį). Todėl ši sąlyga yra įvykdyta.
- (35) Gairių 4.1.1.5–4.1.1.7 punktuose išvardytos išlaidos, kurios gali būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus investicijoms skirtai pagalbai gauti. Sąrašas apima *inter alia* naudotos įrangos žemės ūkio produkcijai pirkimą. Išlaidos, kurioms padengti gali būti teikiama pagalba pagal priemonę, apie kurią pranešta (plg. pirmiau minėtą 11 punktą), atitinka Gairėmis leidžiamas išlaidas. Papildomos sąlygos dėl naudotos įrangos pirkimo buvo įvykdytos (plg. pirmiau minėtą 11 dalį).
- (36) Pункte 4.1.1.8 numatyta, kad maksimali reikalavimus atitinkančių remtinų išlaidų suma negali viršyti bendrų reikalavimus atitinkančių remtinų investicijų ribos, kurią valstybė narė nustato remdamasi Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 7 straipsniu su vėlesniais pakeitimais. Atrodo, kad maksimali reikalavimus atitinkančių remtinų išlaidų suma neviršys pagal šio Reglamento 7 punktą nustatytos maksimalios sumos.

Pagalba investicijoms į linų perdirbimą

- (37) Pagalba investicijoms, susijusioms su žemės ūkio produktų perdirbimu ir prekyba, vertinama pagal gairių 4.2 punktą.
- (38) Gairių 4.2.3 punkte nurodoma, kad pagalba gali būti suteikiama tik ekonomiškai gyvybingoms įmonėms (remiantis įmonės perspektyvų vertinimu), kuriose laikomasi minimalių aplinkos, higienos ir gyvūnų gerovės standartų. Pagalba negali viršyti 50 % reikalavimus atitinkančių investicijų 1 tikslo regionuose ir 40 % – kituose regionuose.
- (39) Komisijos nuomone, šie reikalavimai yra įvykdyti (plg. pirmiau minėtą 13 dalį). Ji pažymi, kad visa Lietuvos teritorija yra laikoma 1 tikslo regionu⁶. Taigi, pagalbos pagal šią schemą intensyvumas atitinka gairių 4.2.3 punktą. Komisija atsižvelgia į papildomus, Lietuvos valdžios institucijų nustatytus apribojimus (plg. pirmiau minėtą 15 dalį).
- (40) Tame pačiame punkte yra išvardytos remtinos išlaidos, kurios *inter alia* gali būti skirtos naujoms mašinoms ir įrangai pirkti. Nepaisant to fakto, kad gairių 4.2.3 punkte aiškiai nenurodoma galimybė teikti valstybės pagalbą naudotos įrangos arba mašinų pirkimui, Komisija taiko *per analogiam* taisykles dėl naudotos įrangos, laikydamosi nuomonės, kad tai yra dalis investicijų į žemės ūkio valdas pagal gairių 4.1.1.5 punktą. Komisijos nuomone, ši sąlyga buvo įvykdyta (plg. pirmiau minėtą 11 dalį).
- (41) Gairių 4.2.5 punkte nurodoma, kad pagalba negali būti teikiama, jei nepateikiama pakankamai įrodymų, jog konkrečioms produktams realizuoti galima rasti įprastas realizavimo rinkas. Reikėtų atsižvelgti į visus gamybos apribojimus arba Bendrijos paramos ribojimus pagal bendrą rinkos organizavimą. Visų pirma, pagalba negali būti teikiama pažeidžiant draudimus arba apribojimus, nustatytus organizuojant bendrą rinką. Komisijos tarnybos atliko reikalingą vertinimą, kurio metu buvo nustatyta, kad dabartinė priemonė atitinka gairių 4.2.5 punkte nurodytas sąlygas. (Plg. pirmiau minėtą 18 dalį).
- (42) Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad pagalba nebus sujungta su jokia kitokia valstybės parama ir nebus teikiamas dvigubas finansavimas toms pačioms reikalavimus atitinkančioms išlaidoms padengti (plg. pirmiau minėtą 21 punktą).
- (43) Remiantis pirmiau minėtomis aplinkybėmis, siūloma pagalbos schema atitinka visus gairėse ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus tokios rūšies pagalbai.

4. Išvados

- (44) Atsižvelgdama į minėtas aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, atitinka EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

⁶ http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/objective1/map_en.htm

(45) Jei šiame laiške yra konfidencialios informacijos, kuri neturėtų būti skelbiama, prašome apie tai pranešti Komisijai per penkiolika darbo dienų nuo laiško gavimo. Jei Komisija iki nurodyto termino negaus argumentuoto prašymo, bus manoma, kad Jūs sutinkate, jog visas šio laiško tekstas originalo kalba būtų skelbiamas šioje interneto tinklavietėje: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. Prašymas neskelbti konkrečios nurodytos informacijos turėtų būti siunčiamas registruotu laišku arba faksu šiuo adresu:

Commission européenne
Direction générale de l'Agriculture et du développement rural
Direction H2
Bureau: Loi 130 5/128
B-1049 Bruxelles
Faksas 0032 2 2967672

Pagarbiai,
Komisijos vardu

Mariann FISCHER BOEL
Komisijos narė